

lade mig at bemærke, at ved Spørgsmaalet om Uddannelsen af Landets Almueffolelærere er det Hensyn, at de kunne staae paa deres egne Been, Noget, der har saa megen Betydning i og for sig, at der ikke kan tillægges Spørgsmaalet om, hvorvidt de private Seminarier kunne være mere eller mindre gunstigt stillede, stor Betydning ligeoverfor det andet store Spørgsmaal. Vil man endelig gjøre Noget for disse private Seminarier, for at de kunne blive stillede mere ligeligt overfor Statsseminarierne, saa vilde jeg finde det meget naturligt, om der fremkom et Forslag om, at der blev ydet en særlig Præmie for de dygtige Elever, som afgik fra de private Seminarier. Jeg skulde for mit Vedkommende ikke have Noget at indvende imod, at den Understøttelse, som ydes Seminaristerne ved Statsseminarierne som fri Undervisning, blev givet f. Ex. i en saadan Skikkelse, at Alle de, der dimitteredes saavel fra de private som fra Statsseminarierne med bedste Charakter, skulde være fuldstændigt frie for at svare Skolepenge, og at de, som dimitteredes med 2den Charakter, kun skulde svare halve Skolepenge. Det er ikke mit Forslag, men det er kun en Anthyndning om, at en saadan Bet kunde man gaar for at imødekomme de private Seminarier; men jeg vil paa ingen Maade være med til at besværliggjøre Afdgangen for de uformuende Aspiranter til Statsseminarierne ved at forøge Skolepengene for dem. Jeg maa ogsaa være bestemt imod det stillede Forslag.

Brig: Jeg skal tillade mig med et Par Ord at begynde det Underændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille til den høitærede Kultusministers Forslag under Nr. 36, hvori han begjærer 1,500 Rd. „til Undersøgelser om Virkningen af den i 1850 og senere foretagne Forandring med Undervisningen m. m. i de lærde Skoler, samt til eventuelt at udarbejde Forslag til det lærde Skolevæsens fremtidige Organisation“, idet mit Forslag gaaer ud paa, at Ordet „lærde“ forandres til „høiere“. Meningen dermed er den, at, saaledes som det lyder her, vil Opmærksomheden nærmest være henvendt paa den egentlige Undervisningsplan

og de Forhold, som dermed staae i Forbindelse for selve det lærde Skolevæsen; men med de lærde Skoler er der paa flere Steder forbundet Realskoler og Realundervisning, for hvilken der er fastsat en vis Afgangseramen. Jeg troer, at de Forhold, som staae i Forbindelse hermed, ligesaameget trænge til Undersøgelse som det lærde Skolevæsen. Jeg tvivler ikke paa, at det har været den oprindelige Mening, at Bestemmelsen ogsaa skulde gjælde for disse Realskoler; men jeg troer, at det bør udtrykkelig udtales, at dette Forhold drages ind med under Undersøgelsen, og at der derfor rettere bør staae „høiere“ end „lærde“. Hermed skal jeg tillade mig at anbefale mit Forslag til Vedtagelse.

Sad: Det var overdraget mig som Ordfører for det Udvalg, der er nedsat til at behandle Lovforslaget om Lønninger for Embedsmænd under Kirke- og Undervisningsministeriet, at begrunde det Forslag, som Udvalgets Fleertal har foranlediget og som af Finantsudvalgets Mindretal er stillet under Nr. 37. Efter den Fremstilling, som den ærede Ordfører har givet af sin Opfattelse af Sagen og af de Grunde, som have bevæget ham tillige med flere andre Medlemmer af Finantsudvalget til at slutte sig til det af os paatænkte Forslag, kan jeg ikke finde, at der er videre Anledning for mig til at gaae ind paa Sagens Realitet; thi de Grunde, som Thinget hørte fremsatte af Finantsudvalgets Ordfører, vare i alt Væsentligt netop de, der havde bevæget Lønningudvalgets Fleertal til at ønske Forslaget stillet. Jeg skal derfor kun nu, hvad Realiteten angaaer, tilføie et Par Bemærkninger i Anledning af de Ytringer, vi nylig hørte fra det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgfreds (Sagd), der modsatte sig dette Forslag. Det ærede Medlem meente, at dette Forslag var imod Skolens Interesse, fordi vi saa langtfra havde Overflod af dygtige Lærere, at vi tværtimod havde Mangel paa saadanne Lærere. Forsaavidt dette maatte være rigtigt, og det er muligt, at det kan være saaledes, at der virkelig føles Trang til flere dygtige Lærere — thi at der i og for sig er absolut Trang til flere Seminarister, troer jeg neppe,